

**САХАБЫТ СИРИН ТЫА ХАҢАЙЫСТЫБАТЫН САЙДЫТЫН КӨРДӨРӨР УЛУУСТАРБЫТЫТТАН БИИР
БАСТЫҢНАРА БУОЛАР, ҮЛЭҢИТ ДЬОНУНАН БИЛЛЭР ЧУРАПЧЫ УЛУУҢУН ОЛОХТООХТОРО!**

Икки кун устата Мугудай, Чуранчы, Хатылы, Толөй Диригэ сиригэр уотугар сүлдбэн, дьону сэргэни кытта көрсөн, кэпсэтэн, санаа атастаһан кэлибит. Олохтоох салалта, улуус, нэһилиэк дьокутааттара, дьон сэргэ, урбаанньыктар бары биир тыынынан, сүбэлэһэн үлэ бэрээдэгинэн турар кыһалбалары дьүүлэһэн үлэлих хамсыы сүлдбаллара киһини үөрдэр.

Мугудай олохтоохторо өр күтэспит
таас оркуолалара тутуулан, кыгас кэм
инитор үлбэ киирэрэ киһи сүргэтин
көтөһөд, сана эрэли үөскэтэр.
Билигин Мугудай учууталларыгар,
оскулага салалтатыгар уонна
торолуһтэргэ ити сана сүүрэни
туһанаһа, үөрэбирийини, оёону
сайылларынны сана үрдүк таһымга
таһаһар сорук хаһаантытааһар да
сыгыһынны турар. Сана оркуолаа
Мугудайга, ону тэнэ Чурапчы бары
оскуолаһыгар сангалы үөрэнэн,
музыка, спорт, шахмат, омук тыла,
дууһуй кулдук оёону бары өттүттэн
сийыһаһар, кизиг көрүүлүүр,
билигин түргэнник ылыһарга,
токуйдуһарга, ырыһалаан көрөргө
үөһүтэр, эрийэр ньымалары күүскэ
туһанарга өйө юлүтэ.

Тыгш чингизчигүйтэйгээр эдэр дэон хийрэн, салгыг, сүднү нигтэн, огуруут дунд үхдөрөн байзларин олохторун шүрөн талварыны кытта ситгимизэн

эрэллэрэ Чурапчы улууһа кэскиллээбин, алаастар, үрэхтэр иччитэхсийиэ суохтарын көрдөрөр. Улуус салалтата билигин сиригэн - уотунан хааччылланы өттүгэр күүскэ үлэлээн, эдэр дьонно тирах буолуо дьэн эрэнибит. Аһыгы үйбү фермердэр эдэриттэн, эмэниттэн тутулууга суох бука бары саналыы, атыннык дьаһанан үлэлэтэхтэринэ эрэ кэскиллээх буолуохтара дьэн бэлиэтээн эппиппит. Билигин анардас ыһагы сүөһүнү элбэтии, дотация, субсидия өккирэтэһин оннулар биир ыһахтан ыһыллар үүт, эт кээмэин, биир гектартан ыһыллар үүлүүнү элбэтин сүрүн сорук быһыытынан туруохтаах. Ол суола биир эрэ. Племенной үлэнэн үүскэ дьарыктаныы. Билигин биир нахтан ортотунан балтараа тонна үүт лар эбит буолааһынтына, үчүгэй, псарылыбыт боруода ыһах итэхпитинэ, үс-түөт тоннага тийэ үт ылар кыахтаныахпыт. Саха Сири урдук тыйыс айылгалаах, хас ийридии сүөһү иитиигэ, аһагыга сүрдээх элбэх үбү - харчыны эрэйдэр

сирингэр агардас ахсаан эрэ өтгүгэр охтор улахан алгас буолуо. Итиннэ биирдиилтэн киһи кыайбат соруга. Онон фермердэр мустан, олохтоох салалта ону өйөөн, анал тэриилтэ тэринэн, хотунап собуруунан, омук дойдуларынан, Россия атын регионнарынан сылдьан билэн - көрөн, чинчийэн, бэйэбит институттарыбытын, академиябытын туһанан, ынах-сүөһү бородуостун тупсарыыга биир сүрүн бөлгөмтө ууруллуохтаах. Биллэрин курдук ынах иитэн, ыан, идэрэ гынан, онгоруу таһаарыытын атымыга бардыгына эрэ үбү асылар. Өр сылга үлэлээбит "Чурапчы" ТХПК ол өтгүгэр дьонно тирэх буолара саарбаҕа суох. Ол эрэри, үүтү буорту буулбакка сыл анарыгар диэри уурулла сыйарын ситиһэ иликлитинэ, үүт астан киирэр үбү элбэттиэхинит суоҕа. "Чурапчы" ТХПК ити соругу туруорунан, кылгас көм иһинер быһаарыа эгэ диэн баҕа санаа баар.

Чурапчы дьоно сэргээтэ урут уруккуттан сана сүүрээни түргэнник ыһынан, сана улэ көрүгүтэрин түргэнник баһылыыларынан билгээлэр. Инстээр, тагас сап арааһын тигэр “Дьүөгэ”, профлист, металлочерепица онгорор “У Егора”, тутуу, сүөл онгоруутун эйгэтинэр үлэлиир «Профстрой», «Дорожник» тэриитэлэр, ыраас ууну бэлэмниир кэмбинээт онно туоһу буоллулар. Федеральная киинтэн, республикаттан кэлэр үп-харчы аайыыры түгэнигэр бэйэ онгорон таһаарыыны сайыннаран, дьону үлэ

мизстэтинэн хааччийар кыагы бэйэ тэрилтэлэрэ эрэ биэриэхтэрэ.

Кийн урукдугун билэр, сыаналмыр, өйдүүр эрэ буоллабына, көскилээх, иинкилээх. Хатылы орто оскуолатын иһинэн үлэлиир Көһөрүлүү музей абыайах кэм иһигэр үүтөн-сайдан, ситэн-хотон билиги Сахабыт Сириг историятыгар буолбут биир саамай кутурбаннаах юммит - Аба Дойду сэринтин саана буолбут, элбэх киһини суорума суоллаабыт көһөрүлүү быһылаанын чакчы киһи өйүгэр санаатыгар хатанан хаалар тыла арылан, кэпсээн, көрдөрөн бизрэр музей буолбут. Биир оскуола иһинэн итинник музейы оноруу киһини сөхтөрүүн сөхтөрөр. Ол эрэри, музей бүтүн улуус кыһалбатын көрдөрөрүгүн уонна нити, такайы өттүн күүһүрдэр соруку турарын иһин, музейга улуус суолтатын бизрэр кэм уолдаста.

Чурапчы дуюнгар - сэргэтигэр, олохтоох салалтатыгар көрсөн, арыал-лаан сырыппыкыттыгар махталдытын тириэрдэбит. Эгидилибит тыллар, ылыгытаах көпэстиилэр олоххо кириэлэригэр бары кургуумунэстик үлэлиэхпит дии эрэнэбин. Кыстыкка кириин үлэтигэр ситиһини, дуюнго-сэргэҥэ нус-хас, байылыат ологу бацарабын!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бастакы
Президэнэ
М.Е. НИКОЛАЕВ
Дьокуускай куорат
Атырдьах ыйын 21 күнү 2015 с.

Улсууса – бүгдүмнээрээ

ИЛИН ЭНЭР УЛУУСТАР БАҢЫЛЫКТАРЫН СЕМИНАРА

Ихэнхгүйн Магадгүйн алаахыг
спортивний күрэхтэнийг
Бүлэгтэйгээр.

Билээр бэлтгүүхтэр, учуонайдар: "Талынгах салайгачы толкуйдуур дьондунээр буолбыха, эт-хаан өтгүүн эмгэ-айаһылаах бусуоктаах," — диилэр. Ити тиин согтообун тучхутунан, Илин Эсэрүүс баһылыктарын хамаандалара-чуолан Чуратчы, Уус-Алдан, Мэгэ-Хангаас атырдыах байын 21 күнүгэр Маайын алааһыгар табаарысты күүстэрин күүстэһигэ бай элэрин күүстэрин уоксатын холоһомур.

Ойгурдук манлай, Халсабай күрөбэр-80 кинотер дюрн ыйлаһынаастарга: 1 миста – Ньургун Попов (Чуралчы-Чынгыш); 2 миста – М. Белолобский (Уус-Алдан); 3 миста – М.Синибеов (Мен-Ханалас); 80-тан уоһо кинотер: 1 миста – Федор Федоров (Мен-Ханалас); 2 миста – Ньургун Аммосов (Чуралчы-Тел); 3 миста – Егор Прокопьев (Уус-Алдан). Халсабай ойгурдук чыгыһытан кинотер Ньургун Попов чыгы даһаны кыһаһын өсө түгүл даһастаһа.

Борч авторизиний, кам бөрзнийн
 бэлхээр "Буудлаган ыгыг" күрээ
 бүслэ. Хөвсгөдний түмүүс: I – Чуралны,
 II – Могой-Хангалас, III – Уус-Алдан. Манла
 ар дээр бүслэвээ, юро ягардир эмгэ
 сэлтэнээр. Кинилэртэн Чакыр
 гүйлэгийн бахылыга Т.В. Адамова
 сырдан сархастайнган асгагана.

Өмнө күүрүүдөөх, мезоник тэйэр
эсэлбэл курунгэр хамгаанданан; Уус-
Алдан бастага, икхэс Чурагчид, үнүс
Мөнх-Хангаас тахыстлар. Манна бори

чагилхай, түмсүүлэх оонньууну
кордөрөн хамгаалалгар сүүн очюлары
адалбыг Чурапчы нойилэтин баһылытын
С.А. Саргыдаевы бэлдэгэн айчыкха сөг

Мань тайһынан эстафетада, бастаа күрөхтэһиилэригэр Чурапчы улууһа иһигэр кими даҕаны быһа түһөрбөккө, эрэллээхтик бастаата. Күнү күүннүтэн эстафетада Уус-Алдан улууһа, үһүс Мөңг-Хангалас. Бастааҕа иккис Мөңг-Хангалас, үһүс Уус-Алдан.

Уопсай түмүккө Чурагчы улуунун
хампаңдаты бастагач, нокко Уус-Алдан,
үһүс Мэнгэ-Хаггалас хампаңдалара
Болуллар.

Спортивний күрөктэһиннэр кениириттэн, сыһын айыа ыһыһылар үгэсэ кубулуйбут Илин Энэр улуустар баһылыктарын куонкурса бэрт үрдүк таһымнаахтык ыһыһылла. Куонкурсу "Айыһы" сыһыалан кинигин уус-уран сайыһымыт, СӨ культуураһын туйгуна АР. Пиниттэһэ иһитон-сайыһын ыһта . Манна уопсай түөрт түһүмэһэ

күрөхтэстилэр. Онуоха Чурапчы улуунун Бахы нобилиэтин баһылыга И.Ф. Барашов, Уус-Алдантан С.В. Винокуров, Мэнгэ-Ханалардан И.В. Макаров кыһаанньалар.

[illegible]

туох эмэ улааннаах байлыктары биеэрн байболг кыһалгаларытын быһаарарга улахан сусалтаах буолуо эмэ. Ол да буолар, семинардаа кили эйбэл итэр, бигэр. Сыгыта маньык тэрээни буола турарыгар, ордук спорттивнай күрөктээһинтэрээк буолары күрөксийүтөх. Байлыктар ортолоругар сии биэр спортсменнар, спортка сүтүрүйтээһинтэр хайаан да баар буолалар. Чурачкы улууһун дьаһалттыгар бөрө махтан".

Куускурус түтүмжктэрин барытын көрөн, сыналган барандуулуктук сүбэ ийинин корбигин, быйылгы 2015 сыл Илин Энэр баһылыктарын күрөсүн мунутуур кыйылылаага И.Ф. Барышев (Чурапчы-Бахсы) аапташа. Ону сэргэ, И.В. Макарова, С.В. Винокурова ойдобулук бөлөктөр туттарылынылар.

СЕМЕН ЖЕНДРИНСКЭЙ

К сведению

ЛИКБЕЗ: КАК ПРОВЕРИТЬ НАСКОЛЬКО ИЗМЕНИЛИСЬ ПЛАТЕЖИ ЗА КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

Как известно, с 1 июля 2015 года по всей России состоялось плановое изменение тарифов на электроэнергию, отопление, газоснабжение, водоснабжение и водоотведение. Для того, чтобы минимизировать влияние роста тарифов на расходы граждан, установлены так называемые предельные индексы. В Чурапчинском районе максимальный предельный индекс установлен в размере 12,7%.

Июльские квитанции с расчетами по новым тарифам потребители получают в августе. И граждане могут самостоятельно проверить свои квитанции двумя простыми способами. В случае превышения разницы между платежами за декабрь 2014 года и июль 2015 года над предельным индексом, необходимо обратиться в Госкомцен-РЭК РС(Я).

Если рассчитать платеж за коммунальные услуги на примере среднестатистической семьи из 3 человек, проживающей в благоустроенной квартире площадью 63 кв.м., то платеж по нормативным объемам потребления возрастет в городе на 810руб., в селе - на 583руб. в месяц. В частично благоустроенной квартире площадью 48 кв. метров на 365руб. (город) и 163руб. (село). Платеж за частный дом с отоплением на газе площадью 90 кв.м. увеличится на 449руб. (город) и 364 руб. (село). Платеж аналогичной семьи, проживающей в доме с электроотоплением площадью 90кв.м., возрастет на 623 руб. (город) и 504руб (село).

Обращаем внимание, что тариф и плата не

являются тождественными понятиями. Учитывая, что потребители коммунальных услуг переходит на оплату по фактическим показателям потребления (по приборам учета), то изменение платы зависит не только от тарифа, но и от объема потребления. То есть фактический рост платы в каждой конкретной семье может сложиться по-разному. При наличии приборов учета, платеж в основном сложится в меньшую сторону от предельного индекса.

Предельные индексы являются индикатором при одинаковом объеме потребления коммунальных услуг, так как в случае наличия индивидуальных счетчиков платежи будут отличаться в зависимости от объема использованных ресурсов.

Проверить насколько соответствует прирост платежей за коммунальные услуги предельным индексам можно 2 способами:

1) С помощью онлайн-калькулятора на сайте Госкомцен-РЭК РС(Я)

2) Сравнить две платежки за декабрь 2014г. и июль 2015г. и рассчитать разницу в процентах между суммой коммунальных услуг.

Для этого нужно сложить стоимость коммунальных услуг из платежки (электроэнергия, отопление, газоснабжение, горячее водоснабжение, холодное водоснабжение, водоотведение) отдельно за июнь 2014 г. и за июль 2015 г., поделить получившуюся сумму за июль на аналогичный показатель за июнь (только если одинаковые объемы) и умножить на 10, чтобы получить изменение стои-

мости в процентах. Затем сравнить с установленным предельным индексом по своему городу или району.

Если онлайн-калькулятор или ваши собственные расчеты показывают превышение предельного индекса, то рекомендуем направить копию квитанции в адрес Госкомцен-РЭК РС(Я) для проверки. При этом Госкомцен-РЭК РС(Я) уполномочен проверять только правильность применения тарифов в части коммунальных услуг. В остальных случаях (объемы потребления и качество коммунальных услуг, тарифы и платежи за жилищные услуги) необходимо обращаться в следующие органы:

Необходимо иметь в виду, что до 30% в квартплате составляет плата за жилищные услуги. В регулировании этих услуг принимают участие непосредственно собственники жилья, которые законодательно имеют право определять свой набор жилищных услуг по дому и сколько за них платить.

При этом, если расходы на жилищно-коммунальные услуги составляют более 15% от совокупного дохода семьи, то граждане имеют право на получение субсидий. Данные субсидии в зависимости от получателей, условий проживания и при наличии оснований могут покрыть практически всю сумму по квартплате.

Госкомцен-РЭК РС(Я)

Реклама

ТҮГЭНИ МҮЧЧҮ ТУТУМА, АКЦИЯБА КЫТЫН!!!

Бу сыл алтынньытыгар, "Стерх" региональной страховой хампааньыа тэриллэбитэ 10 сылын туолар. Саха сириг социальнай-экономической сайдыытыгар, олохтоох страховой хампааньыа тэриллэбитэ сүтүкүн орууллаах.

Ол курдук "Стерх" страховой усунуос быһыытынан хомуйбут харчыта өрөспүүбүлүө таһыгар тахсыбакка, киһи экономикатын бигэ туруктаах буолуутугар үлэлиир уонна саамай сүрүнэ - олохтоох дьонго дьонун олоҕу мэхтиэлиир. Хампааньыа хайыы-үйэ оннун булан, уон сыл ситиһиилээх үлэтин түмүгэр номнуо Уһук Илин регионугар бастыһыар кэккэлэригэр сылдьар эрэллээх тэрилтэ буола үүнүө. Сайдыытын тэтиминэн Саха сириг усталаах-туоратын тилийэ котон, Хабаровскайга тийэ табыста. Билигин хас бириднн улууска "Стерх" хампааньыа бэйэтин клиентэригэр страховка бары көрүгүн оҥорор. "Охтор сирбин билэр киһи, оннун эрдэ тэлгизэм этэ," - диэн сэрэх сааһаан салайтаран, дьон-сэргэ бэйэтин баайын-дуолун, олоҕун-дьаһабын олохтоох хампааньыа аны ордорон, хото страховкалар буолла. Уон сыл тухары "Стерх" хампааньыа бэйэтин клиентэригэр 786 мөлүйүүнтэн тахса солкуобайы төлөөн турар. Аһардаас ааспыт сылга бэйэтин клиентэригэр 200 мөлүйүүнтэн тахса солкуобай суумманы ыппыта. Бу холобурдар бииһи хампааньыабыт бигэ туруктаахын, олохтоох дьон дьонун олоҕун туһугар кыһамньылаах үлэтин туһулууллар. Онон "Стерх" хампааньыа дьыг чачны бииһи олохпун арахсыһат аргыһа буолла.

"Стерх" хампааньыа бэйэтин клиентэригэр анаан сылын аайы улахан бириистэри туруоран акциялары ыттар. Ол курдук, ааспыт сылларга квартира, массыһа, "Синтай" тыраахтар онтон да атын туһалаах бириистэр оонньоммуттара. Быйыл 10 сыллаах үбүлүүһүнэн сибээстээн, "Стерх" улахан акция тэрийэн ыттар. Барыта холбоон бу акцияба 41 бириис оонньонор. Саамай

кыра сууммалааҕа - 4 тыһыынча солкуобайга тэҥнэһэр. Уон сүрүн бириис иһигэр: икки iPhone 6 смартфон, Sony Play Station 4 уонна Xbox One оонньуур приставкалар, икки Intel Core моноблоктар, икки 3D "Samsung" тэлэ-бииһэр оонньооллор. Оттоо икки сүрүн бириис - Mitsubishi ASX кроссовер, сабыс-саҥа "Нива" массыһалар!

Үбүлүүйдээх рекламнай акция кыттыһаахтарыгар ирдэбиллэр:

1) Бириистэри оонньотууга кыттыһан бадалаах киһи "Стерх" страховой хампааньыаба 2015 сыл олунньу 1 күнүттэн садалаан, сэттиннн ый 30 күнүгэр диэри биер сыл бөддьүөхтөөх, баайы-дуолу итэһинэ оһолтон страховканы оҥотторуохтаах.

2) Хас бириднн страховка көрүгэр төлөммүт усунуос 300 солкуобайтан итэҕэлэ суох буолара ирдэнэр.

3) Страховканы оҥотторбут киһи бириистээх акцияба кыттар купону "Стерх" хампааньыа бэрэстэбиитэлиттэн эбэтэр агеннарыттан ылар. Купон быһылар оттугэр клиент бэйэтин аатын-суолун, төлөппүүнүн нүмэрин ыйар уонна "Стерх" бэрэстэбиитэлиттэр (агеныгар) туттарар.

Бириистэри оонньотуу бу сыл ахсынньы ый 12 күнүгэр "Саха" НККК ханаалыгар аһаҕас эфиргэ кичээтэ 18 чаас 15 мүнүүтэбэ кестүөбэ. Тиражнай

таблица "Кыым", "Якутск вечерний" хаһыаттарга ону тэҥэ www.sakhalife.ru, www.rsk-sterh.ru сайтарга бэчээттэниэ.

Уон иһигэр киир! Сүрүн бириистэри сүүй!

Страховка полистарын уонна акцияба кыттар купону "Стерх" страховой хампааньыа бары филиалларыгар, ону таһынан страховой агеннарга оҥотторуохха сеп.

Страховканы оҥотторор офис аадырыһа: Чурапчы нэһилээтэ, Ленин аатынан уулусса 30 нүмэрэ. "Амбулатория" дьытэ. Төлөппүүн: 42-067.

Акция бэрээдэгин, ыттылар кэмин, оонньонор бириистэр туһунан ситилин информацияны www.rsk-sterh.ru сайтка киирэн көрүг. Лицензия ФССН СХ3983, 11.10.2005 сыл.

«СТЕРХ»
СТРАХОВОЙ КОМПАНИЯ

10 иһигэр киир, акция сүрүн бириистэрин сүүй!!!

